

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 41: Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udvidet brug af samfundstjeneste og betingede domme med vilkår om alkoholistbehandling for spirituskørsel).

Af justitsministeren (Frank Jensen).

(Fremsat 13/10 99. Første behandling 11/11 99. Betænkning 2/3 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det fremgår af Retsudvalgets betænkning, at et enstemmigt udvalg indstiller lovforslaget til vedtagelse uændret, men at et flertal i udvalget ikke fuldt ud kan støtte den sanktionspraksis med hensyn til samfundstjeneste, der lægges op til i lovforslagets bemærkninger.

Som det også påpeges i mindretalsudtalelsen i udvalgsbetænkningen, udgør de partier, der tilsammen udgør et flertal i Retsudvalget, tværtimod. Jeg vil derfor gerne for god ordens skyld slå fast, som også mindretallet i Retsudvalget har gjort det, at en vedtagelse af lovforslaget indebærer, at det er de vejledende retningslinjer i lovforslagets bemærkninger og ikke flertallets udtalelser i Retsudvalgets betænkning, der kommer til at danne grundlag for domstolens praksis på dette område.

Inden jeg kommenterer de begrænsninger i anvendelsen af samfundstjeneste, som de borgerlige partier lægger op til i Retsudvalgets betænkning, vil jeg kort kommentere et andet element i disse partiers betækningsbidrag.

Det fremgår af betænkningen, at de borgerlige partier ønsker, at den afsoningskapacitet, som frigøres ved forslaget, anvendes til hurtigere afsoning af voldsdømte. Det står jeg lidt uforstående over for – ikke fordi jeg ikke støtter hurtig afsoning, for det gør jeg, og det gør regeringen, men fordi faktum er, at der ikke er nogen voldsdømte, som ikke kommer til afsoning rettidig på grund af manglende afsoningskapacitet.

Jeg har senest den 16. december sidste år orienteret Folketingets Retsudvalg om status for målsætningerne om hurtig behandling af voldsager, som er opstillet i voldspakken. For Kriminalforsorgen er målsætningen, at voldsdømte skal påbegynde afsoning senest 30 dage efter dommen, og dette mål opfyldes i 70 pct. af sagerne. De væsentligste årsager til overskridelsen af fristerne er behandling af ansøgninger om og afslag på benådning eller udsættelse af straffuldbyrdelsen, hvilket i sagens natur har opsættende virkning på fuldbyrdelsen. Men der er som sagt ingen voldsdømte, som ikke kommer til afsoning inden 30 dage efter dommen på grund af manglende afsoningskapacitet, og Kriminalforsorgen har endvidere iværksat initiativer for i endnu højere grad at opfylde målsætningen.

En øget anvendelse af samfundstjeneste vil i øvrigt medføre øgede udgifter til Kriminalforsorgen i fremtiden, og disse udgifter kan alene finansieres ved en tilsvarende indskrænkning af Kriminalforsorgens afsoningskapacitet. De partier, der deltager i flerårsaftalen om Kriminalforsorgens bevillinger, må altså – hvis man får udvidet anvendelsen af samfundstjeneste på dette område – anvise kompensierende besparelser, hvis man ikke ønsker at reducere afsoningskapaciteten.

Jeg vil nu vende tilbage til de begrænsninger i anvendelsesområdet for samfundstjeneste, som en række borgerlige partier har foreslået. De går ud på, at der ikke bør anvendes samfundstjeneste i sager, hvor promillen har været over 2,5, hvor der foreligger særlig skærpene omstændigheder ved kørslen, eller hvor der er tale om gentagelsestilfælde. Konsekvensen af disse forslag vil være en meget væsentlig begrænsning i antallet af samfundstjenestedomme i forhold til det, regeringen lægger op til med lovforslaget.

Efter gældende praksis idømmes der således først frihedsstraf i førstegangstilfælde ved en promise på over 2,0, og det er derfor kun i dette

område, at samfundstjeneste fremover forudsættes anvendt. Også begrænsningen med hensyn til gentagelsestilfælde vil få stor betydning. Som altid er det svært at skønne helt præcist over virkningerne, men efter vort bedste skøn vil det betyde, at der kun bliver frigjort lige godt halvdelen af den i lovforslaget forudsatte afsoningskapacitet. De borgerlige partiers forslag tømmer altså reelt lovforslaget for en stor del af dets indhold.

Efter regeringens opfattelse er der med lovforslaget foretaget en rigtig afvejning mellem hensynet til at sikre overholdelse af færdselslovens regler om spirituskørsel og hensynet til at undgå de negative personlige og sociale konsekvenser, som et fængselsophold uundgåeligt har. Det er regeringens opfattelse, at samfundstjeneste og de tilhørende tillægsbøder tilsammen vil være en ganske følelig sanktion, og at lovforslaget ikke vil medføre en svækkelse af den præventive effekt. Jeg har i den forbindelse noteret mig, at også de borgerlige partier forventer, at den præventive effekt ikke svækkes ved lovforslaget.

Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget om en begrænsning af anvendelsesområdet for samfundstjeneste ved spirituskørsel og ser frem til, at det flertal, der er i Tinget, også vil sikre, at det ikke sker, når lovforslaget skal vedtages.

Helge Adam Møller (KF):

Man kan selvfølgelig have det synspunkt, som justitsministeren har, nemlig at formålet med lovforslaget først og fremmest er at frigøre en række pladser i det danske fængselsvæsen. Men det synes vi ikke skal være hovedformålet. Hovedformålet må vel være at indføre en sanktionspraksis, som er rimelig og hensigtsmæssig i forhold til den kriminelle handling, der er blevet begået.

Når vi og en række andre borgerlige partier har foreslået, at der bør være en øverste grænse for, hvor stor en promise man kan køre med og så slippe med at få 40 eller 50 timers samfundstjeneste om aftenen henne på det lokale bibliotek eller i en idrætsklub eller et andet sted frem for at komme i fængsel, hænger det jo sammen med, at hvis man kører med en promise på over 2,5, er det altså fem gange mere end det, loven tillader. For nu at skære det ud i pap svarer det altså til, at man har drukket 12 øl inden for den sidste halvanden time – eller for dem, der måske foretrækker noget andet, har man drukket to hele flasker rødvin eller en halv fla-

ske whisky inden for halvanden time. Det er altså de mængder, vi taler om, og jeg ved ikke, hvor mange der synes, det er rimeligt at drikke en halv flaske whisky og så sætte sig bag rattet og slippe med 40 timers samfundstjeneste. Jeg synes det ikke.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg synes, der er grund til at påpege, at fra Socialdemokratiets side er vi enige i, at der skal være en øvre grænse. Men for os ligger den øvre grænse, som det også står i lovforslaget, dér, hvor der er sket personskade, og det er for mig og Socialdemokratiet meget vigtigt, at det netop er dér, den øvre grænse er.

Tom Behnke (FRI):

Vi var i Frihed 2000 ikke i tvivl om at gå med på betækningsbidraget. Vi var ikke i tvivl om, at det var hensigtsmæssigt, at vi sendte et klart signal om, at der selvfølgelig må være en øvre grænse. Vi har også den opfattelse, at domstolene alt andet lige vil se på de bemærkninger, der er skrevet i betænkningen, og at domstolene nogenlunde vil prøve at styre efter, hvordan stemningen er i Folketinget, og derfor gik vi med på betækningsbidraget.

Men jeg kan godt se, at sådan som debatten udvikler sig her under andenbehandlingen, kan man godt blive noget bekymret, for de meldinger, ministeren kom med, var jo ikke de samme, som kom frem ved førstebehandlingen, og det er heller ikke dem, som eksakt ligger i lovforslaget.

Jeg kunne forstå på ministeren, at det, forslaget i virkeligheden handler mest om, er at få frigjort noget kapacitet i fængslerne, og det kan ikke være et formål i sig selv. Formålet med lovgivningen og de sanktioner, der bliver hæftet op på lovgivningen, må alt andet lige være, at vi sikrer, at de, der har begået en kriminel handling, lader være med at gøre det igen, og at andre lader være med at begå den samme fejltagelse, altså at den sanktion, man giver, har en vis præventiv effekt og et formål. Det var sådan, vi læste lovforslaget: at man på en hensigtsmæssig måde kunne give en sanktion, som på den ene side var en straf, men på den anden side også gav mulighed for, at man undgik en gentagelse af den kriminelle handling.

Men jeg kan godt se, at sådan som debatten kører her under andenbehandlingen, må vi jo

revurdere vores indstilling til lovforslaget, og det vil vi så gøre frem mod tredjebehandlingen.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Formålet med lovforslaget, som hr. Helge Adam Møller drager frem i debatten, er selvfølgelig først og fremmest at bidrage til at give en sanktion over for den lovovertrædelse, der her er tale om, nemlig en overtrædelse af færdselslovens bestemmelser om spirituskørsel.

Jeg tror, vi alle er enige om, at sådan som sanktionen er bygget op – både en frakendelse af førerretten og en stor bøde, hvor man til gengæld ikke skal have et ganske kort hæfteophold i en af Kriminalforsorgens institutioner, men i stedet gøre samfundstjeneste – vil den have en langt bedre virkning. Det ved vi jo, fordi vi kender opgørelserne af effekten af samfundstjeneste. Der er et lavere tilbagefald til gentagelse af den kriminelle handling. Den, der har begået forbrydelsen og overtrådt lovgivningen, bliver i forbindelse med sin samfundstjeneste, hver gang han møder op på sit samfundstjenestejob, konfronteret med, hvad det er for en gerning, der har ført til, at han nu er ude i den opgave enten på det værested eller i den kirke, hvor han er samfundstjener.

På de arbejdspladser, hvor samfundstjeneren er, bliver han jo også mødt af andre mennesker, både med spørgsmålet om, hvilken gerning han har begået, men også med forståelse for, at nu skal han se at komme videre med sit liv. Det er langt bedre end at komme ind og sidde sammen med andre, der har begået lovovertrædelser, og hele tiden blive konfronteret med, at man måske i vidt omfang oplever sig selv som en forbryder og ikke kan komme videre med sin tilværelse uden at have den fornemmelse.

Så målet er netop at bruge den sanktion her til også på det her område at fremme en mindre grad af lovovertrædelser, hvilket jo også har været grundlaget for anvendelse af samfundstjenester på andre lovovertrædelsesområder.

Men så er det sådan, at der er en række partier, der har indgået en flerårsaftale, og her er der nogle forudsætninger i den flerårsaftale. Den består bl.a. også i, at der er nogle økonomiske konsekvenser, og det er blot dér, jeg siger, at det er det, som har relation til lovforslaget også. Og der er altså indbygget, at der skal frigøres nogle penge til netop at styrke kriminalforsorgen i friheden til at kunne påtage sig de opgaver her. Får vi ikke mulighed for at reducere denne kapacitet af hæftepladser i krimi-

nalforsorgen, så får vi ikke frigjort de penge til, at vi kan lave den anden side af det.

Det er baggrunden for mine indvendinger, som hr. Tom Behnke så har knyttet kommentarer til. Hr. Tom Behnke står så selvfølgelig fuldstændig uden for det her felt, da hr. Tom Behnkes parti ikke er deltager i den flerårsaftale, men det var blot en kommentar til de partier, der så har en fælles forpligtelse til også at kunne få økonomien i kriminalforsorgen til at hænge sammen.

Det fjerner altså ikke, at det overordnede formål er det kriminalpolitiske. Det andet er noget, de partier, der står sammen om flerårsaftalen, har til fælles.

I øvrigt, når det drejer sig om førstegangstilfælde, er det jo sådan, som jeg også redegjorde for i indledningen, at dér, hvor frihedsstraffen i dag anvendes i førstegangstilfælde, netop er, hvor man har en promille på over 2,0. Og når partierne i betænkningen, bl.a. Det Konservative Folkeparti, lægger op til, at her skal der altså ske en begrænsning i forhold til det, som er forudsat i lovforslaget, så er det, vi får reduceret ganske kraftigt i anvendelsen af samfundstjeneste for spirituskørsel. Og det var blot den kommentar, jeg havde.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Man kan selvfølgelig have de synspunkter, justitsministeren har, eller man kan have de modsatte. Det er legitimt, og det er naturligt. Men når nu ministeren lægger så stor vægt på det, så:

De, der kører med en ekstremt høj promille: de 12 øl, de to flasker rødvin, den halve flaske whisky, for nu at nævne, hvad det drejer sig om – og det bliver jo vedtaget, som alt tegner til – de får så i første omgang en dom med samfundstjeneste i 40-50 timer. Og dem afsoner de, og de bliver, som justitsministeren siger, påvirket af alle disse mennesker, så nu vil de aldrig gøre det igen.

Men ifølge lovforslaget sker der jo senere, når der er gået 2½ år, det, at vedkommende gør nøjagtigt det samme én gang til: Han drikker sig lige så sanseløst beruset og sætter sig igen ind i en moderne bil, som er et projekt på hjul, specielt når man kører med den promille, hvor der er en meget stor risiko for, at man slår sagesløse mennesker ihjel, og så foreslår justitsministeren, at han én gang til skal han have samfundstjeneste.

Det står jo også i lovforslaget. Det er jo først, når det bliver tredje gang, man eventuelt måske skal overveje at lade være med at give samfundstjeneste. Jeg mener, det er et galt signal.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 106: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (EU-advokaters etablering her i landet m.v.). Af justitsministeren (Frank Jensen). (Fremsat 1/12 99. Første behandling 26/1 2000. Betænkning 2/3 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 81: Forslag til lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger.

Af by- og boligministeren (Jytte Andersen). (Fremsat 3/11 99. Første behandling 24/11 99. Betænkning 22/2 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 210: Forslag til lov om ændring af lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene og lov om leje af almene boliger. (Beboermaksimum).

Af by- og boligministeren (Jytte Andersen). (Fremsat 1/3 2000).

Sammen med denne sag foretoges:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 211: Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber, lov om individuel boligstøtte og lov om integration af udlændinge i Danmark. (Fleksible udlejningsregler, særlig støtte til visse almene boligafdelinger og kommunal anvisning til private andelsboliger).

Af by- og boligministeren (Jytte Andersen). (Fremsat 1/3 2000).